Уважаемий Владімир Антонович!

Я житель с. Малий Острожок **бывшего** Уланівського р-ну, тепер Хмільницький - мені 65 років. Хочу повідомити, що помню страшну голодовку 33 рік, це зараз можна розказати, а раніш за це вислали б у Сібір чи розстріляли.

Наша сім'я складалася із 10 осіб, шість братів, дві сестри і тато і мама. Жили і не добре і не дуже погано. Мали коня гнідого і спрагались з дядьком Яковом в них була кобила сірка, була помню корова чорна і вівці.

Одного разу приходить бригада і чогото кричать до тата, через деякий час нестало коня. Я дізнався що завели в коліктів, потім прийшла бригада - вигнали овець 5 чи 6 штук і два дядьки відвязали корову і телицю і повели в коліктів. Мама плакала ми менші плакали і говорили щож ми будем робити поздихаїм, 10 чоловік, ніхто на це вніманіє не обращав, наоборот обзивали куркулем і угрожали висилкою.

Через деякий час приходять із палицями і говорят , давай хліб, тато говорит я ж виконав і все одав сам незнаю як вигодувати сімю 10 чоловік, на це ніхто вніманія необращав , а наоборот штурхали в землю паліцями і після всього забрали тата в сільраду , потім в район потримали наверно днів 10 і одного вечора тато прийшли додому. Начали радитись якже будем жити. Було ще порося одно але хто-то прийшов і сказав що мают прийти і забрати, рішили заколоти, і закололи, но не смалили а здерли шкуру, і так і здійснилось , приходить знов бригада і іде прямо в хлів непитає нікого, дивляться в кучу - поросяти немає. Входят в хату і скриком питают де дів порося, тато відповідают, немає що дати їсти ви ж забрали всьо і я змушений заколоти, чути крик. Яке ти мав право кулацька морда де шкура, но на щастья шкуру із поросяти здерли, зайшли в комору де лежала шкура і часть туші, забрали все це но тата в сільраду не забрали.

В декабрі чи в январі настала страшна картина яка відбилась на нашій жизні, всіх нас десятьох на сьогоднішній день. Приходить бригада і декілька підвід підїзджают до хати. Я з братом сиділи на лежанці. Злючі як собаки виконавці, взяли скриню і понесли на підводу, лавку, мисника на которому полумиски стояли, тоже понесли надвір ліжка не було 4 чи 5 широких досок це був піл замість криваті на которому лежали подушки, свита кожухи, все це забрали і понесли на підводу, настала страшна минута, підходить один із виконавців, взяв брата і мене за руки і в одній полотняній соротці і штанах босяком вивів на дорогу не сказав ні слова куда іти. Наоборот було чути вигуки хто посьміє прийняти то так буде і з ним. Мама вмліла давали води їм. Наверно хто-то із родичів. Мене із братом забрав сусідній хлопець. Наверно йому його батьки сказали, дали їсти і ми сиділи на лаві до вечора. Потім пізнім вечером прийшли брати і забрали нас до тітки, татової сестри. Все майно привезли до читальні котора стояла на горбку по серед села і начали продавати як на базарі, часть купили люди, а часть стояло під снігом і дощем, поки не побили і не спалили.

Бачачи що приходить кінець жизні старші брати Иван и Федор поїхали потім я взнав на Урал в Магнітку де і зараз Иван живе і байрака дожився хорошої квартити йому 80 років. Михалко, Микола, Васька пішли у радгосп Рогинецький який вирощував насіння ц/бурака скрити, працювали з усією віддачею сили, - узнавши про це власть села упорно намагалась щоб устранили від роботи, но адміністрація радгоспу спасибі по яким мотивам требування не виконала.

Надійшла весна тато начали ходотайствувати перед районом щоб повернули хату і в селі був декабріст кантужений трасся порою щось йому робилось, він кричав командував в приміщенні складав столи стулья на кучі-робив барікади і командував, отже в тихий час звернушись до його з бідою, він допоміг і нам дали хату зовсім в другому кінці села. По сусідству-сусіда Коцюка Івана ночью підїхала машина забрала на другу ніч сімю забрала і куда повезли невідомо, остався синок 3 роки він був у сестри, остався живий він живе у Бердичеві.

Настала весна - голод всі садиби заросли либодою, кропивою, їсти намає що. Тітка одна, друга щось принесут, а я іду по огородах нарву либоди, кропиви, мама дрібненько накришут, наварат цілий баняк щось туда трошки кинут і от насиплят їсиш-їсиш живіт повний а їсти хочеться, сім'я розійшлась всі шукаючи спасенія, остався я тато і мама. Брат старший пас корову в одного начальника радгоспу, рідко приносив літру молока. Но цеж капля в морі. Начали ми дома пухнути, тато спухші сидят дома і щото все времья думают, мама тоже спухші плачут і говорат кропива нас не спасе повмираїм. Однажди пішов до хлопців з которими був знакомий не застав в живих, батько і синок лежали мертві, їх взяли обмотали в рядна поклали на підводу і повезли. Пізніше я бачив везли 2 мертвих вони лежали на підводах в тому в чому ходили. Багато було прошаків які нічого не випросили і тут же сидя під хатами помирали, вони довго лежали не було кому їх похоронити.

Надійшла і до мене черга, з города до хати я не міг прийти, мама мене привела до хати, постелили осоки коло скрині на землі на старі свиті поклали мене і до тата щось сказали. Пізнім вечером прийшла сестра із радгоспу і звідти щось принесла, мама зварила бульон і дала мені по відімому я з'їв. І побачивши крайність всі брати і сестри відірвували десяту долю пайка і один хто то приносив додому щоб спасти нас троїх.

Надійшли жнива в хаті появився куліш із недостиглої пшениці і жита, тоже само недавали наїстися бо моглаб настигнути предчасна смерть. В жнива було получено усилений пайок робочим радгоспу і за щот чого доставалось і нам дома більше чуть вкушнішої єди. Жнива спасли нашу жизнь всю сімю 10 чоловік із за чесного труда і дружби в сім'ї. Побачивши все це - активісти начали ходити до хати і приказувати подавайте заяву вступайте в колгосп бо відберемо садибу. Їм відповідали що миж вступили в колгосп здали коня. воза, борони, вони говорат - Вас виключено з косгоспу, а зараз заново подавайте заяву, а за що викинуто з колгоспу ніхто не відповів. Було братами подано заяву одноголосно прийнято.

В 1941 році **четыре** брата пішло на фронт, я ще був учень 9 класса остався но окупіровані території в 1944 році 8 березня наше село освободила Красная Армія. Пішов я на фронт а самий старший брат в робочий батальон - шість нас братів воювали. Активісти комуністи которі втікли в 41 році в Полтаву бо дальше ні, повернулись в село і начали знову керувати Радянською владою.

Закінчилась війна брат Каленик не повернувся додому, прийшло ізвіщеніє убитий під Ленінградом. Я, Микола, Иван, Федор-майор- Михалко повернулись додому правда ранені два три рази - Комуністи.

Хата з которої нас вигнали стояла пуста. Сестра Валька жила к казьоному домі у Лятичеві - коли началась війна вона приїхала з дітьми в село і сіла в пустій хаті колишня батьківщина і що ви думаїте. Після війни недивлячись що ми шість братів 5 комуністів воювало і сьомий сестрин чоловік тоже повернувся в село бо у Лятичеві розруйнувало іхній дом, Руководітелі 30 років 37-38 років і вони же 40-50 років найшли не понюхавши фронтового пороху заставили вийти з хати на протязі суток. І сестрин чоловік продав корову і купив стареньку хату. Горяче приходиться -

комуж жалітись і на кого. Пять комуністів не могли справитись з беріявцями і кудаж ти пожалієшся лі Сталіну та він же не подивиться на те що воювало 6 братів і повернулися з нагородами і комуністами, а зразу міг би дати команду убрать з лиця землі.

Но на душі радісно що прийшов час правди справедливості, що правда воскресла і як сволочам дивитись в очі. Спасибі людям що відкривают заслону - хотя і старість підійшла но дуже хочеться побачити перед смертю ясне небо і тепле Сонце.

Справедливість повина воскреснути.

Добавляю - хату коли вийшли із неї на другий день розібрали на дрова.

Зараз я живу в селі Колибабенці, Хмільницького р-ну, Вінницької області. (пенсіонер)